

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

(א) מ"ק ס"ז (ב) ג' ע"א
 (ג) נדרים טו, מדקמא, (ד) נדרים טו,
 (ה) ע"א, (ו) ע"א, (ז)
 (ח) ויקרא טז, (ט) ג' ע"א, (י) ג' ע"א

תורה אור השלם

1. ושמחת בחגך אהב ובגך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך: דברים טו יד
2. איש במתנת ידו בברכת ה' אלהיו אשר נתן לו: דברים טו יז

הגהות הב"ח

(א) גמ' האו ללא אקריבנהו משום דלכא שהו ציוס ואלא לית ליה אולכין לימא האו ללא אקריבנהו משום דלית ליה: (ב) רש"י ד"ה אלימא וכו' לבהמה אבל מעות: (ג) ד"ה חור וכו' דדמנא אמר וכו' דשני משלומין: (ד) תוס' ד"ה מתן כיון ולא משמע ליה בהגך ולא באשתך והא דלן: (ה) ד"ה חור וכו' דהגך עשר כהמות והקריב המש ציוס טוב הראשון המותר מהו דקשה ל"ש וכו' ד"י יומן דאמר אדם טופל מעות למעט ואין אדם טופל בהמה לבהמה הוא דהוא אמר דומה ויש לקוש דאומר אדם וכו' מעות למעט הוא דהוא אומר אלו דומה:

רבינו חננאל (המשך)

האחרון של חג ואצ"ג שאין מקריבין נדרים ונדבות במועד הואיל והללו תחלת הפרשתן להגיגה היתה באה מותר להקריב ביו"ט וי' יוחנן אמר כיון שפסק שוב אינו מקריב אין אבא ולא פליגי כאן בסתם כגון במפרש הא דר' יוחנן כגון שפרשין בסתם והקריב מהן חמש ואיכא שהו ביום לשחוט השאר וגם יש לו בני אדם שצריכין לאכלם וכיון שלא שחטם שיירי שיריגוהו ונעשו כנדרים ונדבות שלא מתמת יו"ט שאין קריבין ביו"ט. וריש לקיש כגון שפירש ואמר שאלו הנשארין אקריבם ביו"ט האחרון כגון זה מותר הכי נמי מסתברא דכי אתא

יאלו אלו שאין חגיגה צאה מהן. להגיגה חלב כתיב זה לא ילין חלב חגי וגו' (שמות כג): **מתני'** אולכין מרוזין. בני בית רבים מביא שלמים רבים שלמי חגיגה רבים לפי האוכלים ועולת ראייה מועטת: **עולות מרוזות**. דכתיב א איש כמתנת ידו: **גמ'** **טופל** מעות חולין ומעשר יחד: **אלימא**

הכי קאמר ליה הרי אמרו צהמה לבהמה (ב) מעות למעות לא (כחזקיהו): **לימא ליה הרי אמרו אין טופלין מעות למעות**. כיון דלמיסר טפילת מעות אמת ושמעין לחזקיהו צהדיא דאין טופלין היכי שביק מילתא צהדיא ומוטיב מדיוקא: **אלא אף טופלין קאמר ליה**. דשמעינן לרז חסדא דקאמר צטופל ומביא פר גדול דוקא מעות למעות אבל צהמה לבהמה לא ואמר ליה איהו הרי אמרו אף טופלין צהמה לבהמה למתן וכו': **וכי סימא אמוראי הוא דפליגי**. חזקיהו ורבי יוחנן הוא דפליגי צהמה וצמעות: **אבל מסניסא**. דאיתנין לעיל תניא כותיה דמר דומר: **לא פליגי**. צמעות אלף צהמה דהך דקתני אס ראה לערב הוא דקאמר מעות דוקא אבל אידן מתניתא ס"ל צין מעות צין צהמה ורז שעת ככרייתא צתרייתא סצירא ליה: **והא קסני אכילה ראשונה מן החולין**. וקא סלקא דעתך דסעודה הצאה ראשונה על השולחן צעיי כולה מחולין: **דמי אכילה ראשונה**. כלומר אכילה ראשונה סתמא קתני דאית ליה צין צהמה עלמה צין מעות שער אכילה ראשונה: **חזור ומקריב חמש ביום טוב שני**. ולא אמרינן עובר הוא צבל תוסף (א) ורחמנא אמר ומגומס אותו) חד יומא ומו לא דהך נמי דחד יומא הוא ושני משלומין דראשון: **בססא**. אס הפרישן סתם אינו חוזר ומקריבן כדמפרש ואולי: **כאן צמפרש**. דאמר צהדיא ליוס ראשון אני צמפרש את כולן חוזר ומקריבן שאינו אלף משלומי ראשון: **האי ססא**. דאמרת אסור להקריבן היכי דמי: **משום דלא הוה ליה שהוס הוא**. ומסתמא ליוס ראשון הפרישן: **שיורי שייר**. שהיה צדעמו לחוג שני ימיס: **ה"ג מספצרא**. דמודה ר' יוחנן צדמפרש: **איסמר נמי**. דהיכא דמוכת מילתא דלא היה צדעמו לחוג שני ימיס מודה ר"י: לא

ברבי יוחנן אמר בר אבא אמר רבי יוחנן לא

אינו חוזר ומקריב ומביא א"ר אבא אלא ולא פליגי כאן צסתם כאן בהפרישן סתם והקריב ויש לו שהו ציוס לשחוט השאר וגם יש לו אוכלים ולא שחטן שיורי שיריגוהו ונעשו כנדרים ונדבות שלא מתמת יוס טוב שאין קריבין ודריש לקיש כגון שפירש שאלו הנשארין אקריבם ביו"ט לחגיגה היתה מותר להקריבן ציוס טוב ורבי יוחנן אמר כיון שפסק שוב

מי שהגיגה באה מהם. פרש"י דכתיב לא ילין חלב חגי ומיהו לקמן (דף י') לא מפיקין ליה לפי המסקנא אלף מגזירה שוה דמדבר מדבר ושמה מכל מקום משמעות המקרא משמע חגיגה ולקמן מפיקין ליה ממדבר מדבר שמה אלשון דיוחגו קא סמיך דמשמע

מי שהגיגה באה מהם איצאו אלו שאין חגיגה באה מהם רב אשי אמר מושמחת נפקא איצאו אלו שאין בהן שמחה ורב אשי האי בהגך מאי עביד ליה ההוא לכדרב דניאל בר קטינא דאמר רב דניאל בר קטינא אמר רב (ב) מניין צשאין נושאין נשים במועד שנאמר ושמחת בחגך ולא באשתך: **מתני'** דמי שיש לו אוכלים מרובים ונכסים מועטים מביא שלמים מרובים ועולות מועטות נכסים מרובים ואוכלין מועטין מביא עולות מרובות ושלמים מועטין זה וזה מועט על זה נאמר מועה כסף שתי כסף זה וזה מרובים על זה נאמר איש כמתנת ידו כברכת ה' אלהיו אשר נתן לו: **גמ'** שלמים מרובים מהיכא מייתי הא לית ליה אמר רב חסדא טופל ומביא פר גדול א"ל רב ששת הרי אמרו טופלין בהמה לבהמה מאי קאמר ליה אלימא הכי קאמר ליה הרי אמרו טופלין בהמה אבל לא מעות למעות ולימא ליה אין טופלין מעות למעות אלא הכי אמר ליה אמרו אף טופלין בהמה לבהמה כמאן דלא כחזקיהו ודלא כרבי יוחנן וכו' תימא אמוראי הוא דפליגי מתנייתא לא פליגי והא קתני אכילה ראשונה מן החולין מאי אכילה ראשונה הישעור דמי אכילה ראשונה מן החולין אמר עולא אמר ריש לקיש הפריש עשר בהמות להגיגתו הקריב חמש ביום טוב ראשון חוזר ומקריב חמש ביום טוב שני רבי יוחנן אמר כיון שפסק שוב אינו מקריב אמר ר' אבא ולא פליגי כאן בסתם כאן במפרש האי סתם היכי דמי אלימא דליכא שהות ביום לקריב והאי דלא אקריבנהו (ב) דליכא שהות ביום ואלא דלית ליה אוכלין האי דלא אקריבנהו דלית ליה אוכלין לא צריכא דאיכא שהות ביום ואית ליה אוכלין (ב) (מבדקמא) לא אקריבנהו שמע מינה שיורי שיריגוהו והכי נמי מסתברא דכי אתא רבין אמר ר' יוחנן הפריש עשר בהמות להגיגתו הקריב חמש ביום טוב שני קשיין אהדדי אלא לאו שמע מינה כאן בסתם כאן במפרש ש"מ איתמר נמי אמר רב שמן בר אבא אמר רבי יוחנן לא

מי שיש לו אוכלין מרובין. צירושלמי אמרינן עני וידו רחבה קורא אני עליו איש כמתנת ידו עשיר וידו מעטה על זה נאמר כברכת ה' אלהיו עני וידו מעטה על זה נאמר מעה כסף שתי כסף אין פחות ממעה כסף ואין פחות משתי כסף: **חזור ומקריב (ב) (הוא) ביו"ט שני**. פרש"י ואינו עובר משום צל תוסף דרחמנא אמר ומגומס אותו חג חד יומא והוא חוג שני ימיס דהוה ליה משלומין דראשון אלף צסתם אסור כדמפרש ואולי ולא שייך דלקשווי כיון דלא הוה חזי צראשון אדך הוה חזי צשני הואיל ושמעינן ליה לר' יוחנן צסמוך משלומין דראשון דהוה חזי צראשון קרינן ציה הואיל ואיכא שס הרצה כהניס שיקריבו אותן צבת אחת ומיהו ר"ח פירש צענין אחר וזהו צשנו אמר ריש לקיש הפריש עשרה צהמות לחגיגתו הקריב חמשה ציו"ט ראשון מקריב חמשה ציו"ט אחרון ואצ"ג דאין מקריבין נדרים ונדבות ציו"ט הואיל והללו תחילת הפרשתן לחגיגה היתה מותר להקריבן ציוס טוב ורבי יוחנן אמר כיון שפסק שוב

מו א מיי פ"ח מהל' חגיגה הלכה א: **בח ב מיי** שס פ"ב הלכה י: **בב ג מיי** פ"ז מהל' יו"ט הלכה טו ופ"י מהל' אשמות הלכה יד ספג לאין עה טו"ש"ע א"ח סימן קמנו סעף א צ וטור ש"ע אה"ע ס"י סל סעף ו: **ג ד מיי** פ"ח מהלכות חגיגה הלכה צ] ו: **ה ה מיי** פ"ב שס הלכה ט: **ז ו ז מיי** שס הל' ז:

רבינו חננאל

מי שהגיגה באה מהן יצאו אלו שאין חגיגה באה מהן רב אשי אמר מושמחת מי שיש בהן שמחה יצאו עופות ומנחות שאין בהם שמחה. והאי בתגך מיבני ליה לכרוב דאמר ושמחת בחגך ולא באשתך: (מתני') מי שיש לו אוכלין מרובים ונכסים מועטין מביא עולות מועטין ועולות מועטין כו' פי' מי שיש לו בני אדם מרובין וכולן נדרים לאכול בשר במועד ואין לו בהמות אלא מעט אמר רב חסדא טופל ומביא פר גדול. א"ל רב ששת הרי אמרו טופלין בהמה לבהמה ואיתנין למידק מאי אמר רב ששת וכו' תימא הכי קאמר ליה לרב חסדא אמאי אמרת טופלין מעות למעות חגיגה וקנהו פר גדול מכלל שאין טופל בהמה לבהמה הרי אמרו אלו טופלין בהמה לבהמה ומקשינן כמאן אמר רב ששת הויתא סברא לא כחזקיהו ולא כרבי יוחנן דהא אין אחר מהן אומר טופלין בהמה לבהמה ומעות למעות וכי תימא דחזקיהו ור' יוחנן הוא דפליגי אבל מתניתא לא פליגי והוא דאמר כהני מהנייתא והקתי אכילה ראשונה מן החולין כלומר בהמה הראשונה שיאכל בתחלה תהיה מן החולין. לאו מכלל שטופלין בהמה לבהמה ואין טופלין מעות וקנה בהמה אחת. מאי אכילה ראשונה דקתני בעינן ממות חגיגה כרי שער אכילה ראשונה ממות חולין א"ר שמעון בן לקיש הפריש עשר בהמות להגיגתו הקריב חמש ליו"ט ראשון חוזר ומקריב חמש ליו"ט